

ZAPROSZENIE DO ZGŁASZANIA UWAG DOTYCZĄCYCH OCENY / OCENY ADEKWATNOŚCI

Celem tego dokumentu jest poinformowanie opinii publicznej i zainteresowanych stron o pracach Komisji, aby umożliwić im przekazanie informacji zwrotnych i skuteczny udział w konsultacjach.

Zwracamy się do tych grup o przedstawienie opinii na temat przyjętego przez Komisję podejścia do wskazanego problemu i możliwych rozwiązań oraz o przekazanie nam wszelkich istotnych informacji.

TYTUŁ OCENY	Rozporządzenie w sprawie wyłączeń grupowych w sektorze pojazdów silnikowych – ocena
WIODĄCA DG I ODPOWIEDZIALNY DZIAŁ	DG COMP – E2 – HT. 100 165
ORIENTACYJNY HARMONOGRAM (PLANOWANE TERMINY ROZPOCZĘCIA I ZAKOŃCZENIA)	<i>Termin rozpoczęcia:</i> I kwartał 2024 r. <i>Termin zakończenia:</i> IV kwartał 2025 r.
INFORMACJE DODATKOWE	https://competition-policy.ec.europa.eu/sectors/motor-vehicles/review-motor-vehicle-block-exemption-regulation_en

Dokument przeznaczony wyłącznie do celów informacyjnych. Nie przesądza on o ostatecznej decyzji Komisji co do tego, czy inicjatywa ta zostanie zrealizowana, ani o jej ostatecznej treści. Wszystkie opisane tu elementy inicjatywy, w tym jej harmonogram, mogą ulec zmianie.

A. Kontekst polityczny, cel i zakres oceny

Kontekst polityczny

[Rozporządzenie Komisji \(UE\) nr 461/2010](#), zmienione [rozporządzeniem Komisji \(UE\) 2023/822](#) z dnia 17 kwietnia 2023 r. („rozporządzenie w sprawie wyłączeń grupowych w sektorze pojazdów silnikowych”), traci moc z dniem 31 maja 2028 r. i, jak przewidziano w art. 7 tego rozporządzenia, jego funkcjonowanie musi zostać poddane ocenie przed upływem tego terminu.

Art. 101 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej („Traktat”) zakazuje porozumień antykonkurencyjnych między przedsiębiorstwami, chyba że takie porozumienia spełniają warunki określone w art. 101 ust. 3 Traktatu (tj. nie eliminują konkurencji, są niezbędne do osiągnięcia korzyści i umożliwiają konsumentom należyty w nich udział). [Rozporządzenie Rady nr 19/65/EWG](#) umożliwia Komisji zastosowanie art. 101 ust. 3 Traktatu na mocy rozporządzenia do pewnych kategorii porozumień wertykalnych i odpowiadających im praktyk uzgodnionych wchodzących w zakres stosowania art. 101 ust. 1 Traktatu, co do których można z wystarczającą pewnością założyć, że spełniają warunki określone w art. 101 ust. 3 Traktatu.

Komisja skorzystała z tego uprawnienia, przyjmując zarówno ogólne, jak i sektorowe środki dotyczące porozumień w sprawie dystrybucji pojazdów silnikowych i usług posprzedażnych. Po pierwsze, rozporządzenie w sprawie wyłączeń grupowych w sektorze pojazdów silnikowych określa warunki, na jakich porozumienia dotyczące dystrybucji części zamiennych do pojazdów silnikowych oraz naprawy i konserwacji pojazdów silnikowych są wyłączone ze stosowania art. 101 ust. 1 Traktatu. Po drugie, odnośne [zawiadomienie Komisji](#) („□□□wytyczne uzupełniające”), zmienione [komunikatem Komisji](#) z dnia 17 kwietnia 2023 r., zawiera wskazówki dotyczące interpretacji rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych w sektorze pojazdów silnikowych. Ponadto [rozporządzenie Komisji \(UE\) 2022/720](#) z dnia 10 maja 2022 r., które 1 czerwca 2022 r. zastąpiło rozporządzenie 330/2010, oraz [wytyczne w sprawie ograniczeń wertykalnych](#) mają zastosowanie do porozumień dotyczących zakupu, sprzedaży lub odsprzedaży nowych pojazdów silnikowych. Te cztery instrumenty razem tworzą „system wyłączeń grupowych w sektorze pojazdów silnikowych”.

[17 kwietnia 2023 r.](#) Komisja przedłużyła okres obowiązywania rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych w sektorze pojazdów silnikowych o pięć lat. Przedłużenie ograniczono do pięciu lat, aby Komisja mogła: (i) niezwłocznie reagować na szybkie zmiany na rynku, w szczególności te wynikające z cyfryzacji pojazdów i nowych modeli mobilności; oraz (ii) dokonać ponownej oceny systemu w świetle tych zmian.

Cel i zakres

W kontekście wspomnianego powyżej stosunkowo krótkiego przedłużenia celem ewaluacji jest ponowna ocena skuteczności rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych w sektorze pojazdów silnikowych. Dotyczy to zwłaszcza stosowania rozporządzenia Komisji (UE) 2022/720 i wytycznych w sprawie ograniczeń wertykalnych w sektorze pojazdów silnikowych, z uwzględnieniem odnośnych wytycznych uzupełniających. Ponadto ocena ma na celu sprawdzenie, w jakim stopniu rozporządzenie w sprawie wyłączeń grupowych w sektorze pojazdów silnikowych nadal jest adekwatne do założonych celów, biorąc pod uwagę obecną sytuację konkurencyjną w tym sektorze. Ocena opiera się na następujących kryteriach:

- **Skuteczność:** Komisja oceni głównie: (i) w jakim stopniu obecne przepisy rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych w sektorze pojazdów silnikowych okazały się skuteczne w identyfikowaniu porozumień wertykalnych, w przypadku których można z wystarczającą pewnością założyć, że spełniają warunki, o których mowa w art. 101 ust. 3 Traktatu oraz (ii) w jakim stopniu osiągnięte zostały cele sektorowe rozporządzenia. W tym kontekście Komisja zwróci szczególną uwagę na to, w jakim stopniu zmiany w wytycznych uzupełniających przyczyniły się do osiągnięcia tych celów.
- **Efektywność:** Komisja oceni, czy rozporządzenie przyczyniło się do zmniejszenia kosztów ponoszonych przez przedsiębiorstwa i decydentów związanych z zapewnieniem przestrzegania zakazu określonego w art. 101 ust. 1 Traktatu.
- **Adekwatność:** Komisja oceni, czy zakres rozporządzenia pozostaje odpowiedni do wyznaczonych w nim celów, i należyte przy tym uwzględni specyfikę rynków wtórnych pojazdów silnikowych i przyszłe tendencje.
- **Spójność:** Komisja oceni, czy rozporządzenie jest zgodne ze zmianami w ogólnej polityce Komisji w zakresie egzekwowania prawa, a także w praktycznym stosowaniu unijnego prawa konkurencji, w tym w dziedzinie połączeń przedsiębiorstw i pomocy państwa.
- **Wartość dodana UE:** Komisja oceni, w jakim stopniu rozporządzenie przyczyniło się do zapewnienia spójnego stosowania art. 101 ust. 1 Traktatu przez krajowe organy ochrony konkurencji w państwach członkowskich UE w odniesieniu do sektorowych porozumień wertykalnych oraz w kontekście spraw z powództwa prywatnego przed sądami państw członkowskich.

B. Lepsze stanowienie prawa

Strategia konsultacji
Celem konsultacji jest zebranie szczegółowych i wysokiej jakości dowodów dotyczących kluczowych kwestii związanych z konkurencją, wynikających ze stosunków wertykalnych na rynku dystrybucji pojazdów silnikowych oraz na rynku posprzedażnym. Uwzględnione zostaną kwestie, które zidentyfikowano jako istotne z punktu widzenia przyszłego rozwoju rynku podczas poprzedniej oceny rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych w sektorze pojazdów silnikowych, zakończonej w 2021 r. Kwestie te obejmują zmiany wynikające z trwającej cyfryzacji rynku motoryzacyjnego, w szczególności rosnące znaczenie danych na rynkach wtórnych oraz ich wpływ na zdolność niezależnych podmiotów do skutecznego konkutowania z autoryzowanymi warsztatami. Inne istotne kwestie obejmują zwiększone wykorzystanie modelu agencyjnego do dystrybucji pojazdów silnikowych. W trakcie procesu oceny w 2024 r. rozpoczną się 12-tygodniowe otwarte konsultacje publiczne. Pytania zostaną opublikowane w językach angielskim, francuskim i niemieckim, natomiast odpowiedzi można będzie udzielić we wszystkich językach urzędowych UE. W razie potrzeby konsultacje publiczne mogą zostać uzupełnione szczegółowymi kwestionariuszami. Może to być właściwe na przykład, kiedy w ramach konsultacji publicznych zidentyfikuje się konkretne kwestie, w odniesieniu do których odpowiedzi udzielone na kwestionariusze nie dostarczyły wystarczająco szczegółowych informacji. W takiej sytuacji konieczne będzie bezpośrednie skierowanie szczegółowych pytań do podmiotów z branży motoryzacyjnej z odpowiednim doświadczeniem rynkowym. Wyniki konsultacji publicznych zostaną streszczone w sprawozdaniu podsumowującym, które zostanie udostępnione zainteresowanym stronom. Ponadto wyniki wszystkich konsultacji zostaną zebrane w sprawozdaniu zbiorczym, które zostanie dołączone do raportu z oceny. Szczególne znaczenie dla tej oceny będą również miały doświadczenia zdobyte przez organy ochrony konkurencji państw członkowskich UE w stosowaniu rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych dotyczących porozumień wertykalnych w sektorze pojazdów silnikowych.
Powody prowadzenia konsultacji
Celem konsultacji jest zebranie szczegółowych i wysokiej jakości dowodów dotyczących kluczowych kwestii związanych z konkurencją, wynikających ze stosunków wertykalnych na rynku dystrybucji pojazdów silnikowych oraz na rynku posprzedażnym. Szczególna uwaga zostanie zwrócona na kwestie, które w ostatniej ocenie wskazano jako istotne dla rozwoju rynku, w tym nowe tendencje, jakie mogą pojawić się do końca 2028 r. Umożliwienie zainteresowanym stronom przekazywania informacji zwrotnych i przedstawiania sugestii dotyczących tych kwestii zapewni również przejrzystość i rozliczalność procesu oceny.

Grupa docelowa
Na podstawie doświadczenia Komisji grupy stron zainteresowanych procesem oceny są następujące: (i) przedsiębiorstwa prowadzące działalność w unijnym sektorze pojazdów silnikowych – w szczególności producenci i sprzedawcy pojazdów, producenci i dystrybutorzy części zamiennych (autoryzowani i niezależni) oraz warsztaty (autoryzowane i niezależne) (ii) stowarzyszenia tych grup zainteresowanych stron (iii) organizacje konsumenckie oraz (iv) przedstawiciele środowisk akademickich zajmujących się unijnym prawem konkurencji, a w szczególności sektorem pojazdów silnikowych. Ponadto proces ten będzie otwarty dla wszystkich innych stron, które mogą być zainteresowane tą kwestią.
Gromadzenie danych i metodyka
Ocena skoncentruje się na obecnej sytuacji konkurencyjnej w sektorze pojazdów silnikowych oraz zbada obecne i pojawiające się tendencje.
Ocena skuteczności i efektywności rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych w sektorze pojazdów silnikowych wymaga analizy tego, czy rozporządzenie, wraz z niedawnymi zmianami w wytycznych uzupełniających, pozwala osiągnąć założone cele i po jakich kosztach, w szczególności jeśli chodzi o powiązane wskaźniki branżowe, praktyki, opinie zainteresowanych stron i ewentualne oszczędności kosztów. Dane sektorowe odnoszące się do wykazu odpowiednich wskaźników branżowych, ze szczególnym uwzględnieniem transformacji cyfrowej rynku, będą gromadzone głównie w drodze badania wyjaśniającego przeprowadzonego przez Wspólne Centrum Badawcze Komisji. Dalsze dowody dotyczące praktyk branżowych, percepcji i oszczędności kosztów zostaną zebrane bezpośrednio od zainteresowanych stron w ramach otwartych konsultacji publicznych, a także za pomocą ukierunkowanych kwestionariuszy (w stosownych przypadkach) oraz informacji zwrotnych od krajowych organów ochrony konkurencji.
Ocena adekwatności rozporządzenia wymaga analizy zmian na rynku w sektorze pojazdów silnikowych, a także wpływu tych zmian na warunki podaży i dystrybucji rozpowszechnione na rynku pierwotnym i posprzedażnym pojazdów silnikowych. Chodzi m.in. o wpływ, jaki niedawne zmiany wytycznych uzupełniających mogły mieć na odnośne rynki. Odpowiednie dane będą gromadzone głównie w ramach otwartych konsultacji publicznych.
Ocena spójności rozporządzenia wymaga oceny innych dokumentów Komisji zawierających wskazówki na temat stosowania art. 101 Traktatu i powiązanych instrumentów mających znaczenie dla porozumień wertykalnych w sektorze pojazdów silnikowych, a mianowicie rozporządzenia Komisji (UE) 2022/720 i wytycznych w sprawie ograniczeń wertykalnych. Wymaga to również oceny spójności z polityką i praktykami dotyczącymi połączeń i pomocy państwa. Chociaż Komisja ma już istotne informacje, dodatkowe informacje na temat opinii zainteresowanych stron zostaną zebrane w ramach konsultacji publicznych, a także bezpośrednio od krajowych organów ochrony konkurencji.
Ocena unijnej wartości dodanej rozporządzenia wymaga analizy sposobu jego stosowania przez organy ochrony konkurencji w państwach członkowskich UE oraz w kontekście spraw z powództwa prywatnego przed sądami państw członkowskich. Analiza ta oprze się na informacjach udostępnionych za pośrednictwem europejskiej sieci konkurencji oraz na dodatkowych informacjach, które zostaną bezpośrednio zebrane od krajowych organów ochrony konkurencji.